

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Krønikens Dyrkning

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 327. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1816_297_12-txt-shoot-idm439/facsimile.pdf (tilgået 19. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

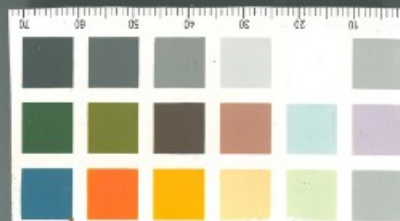
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

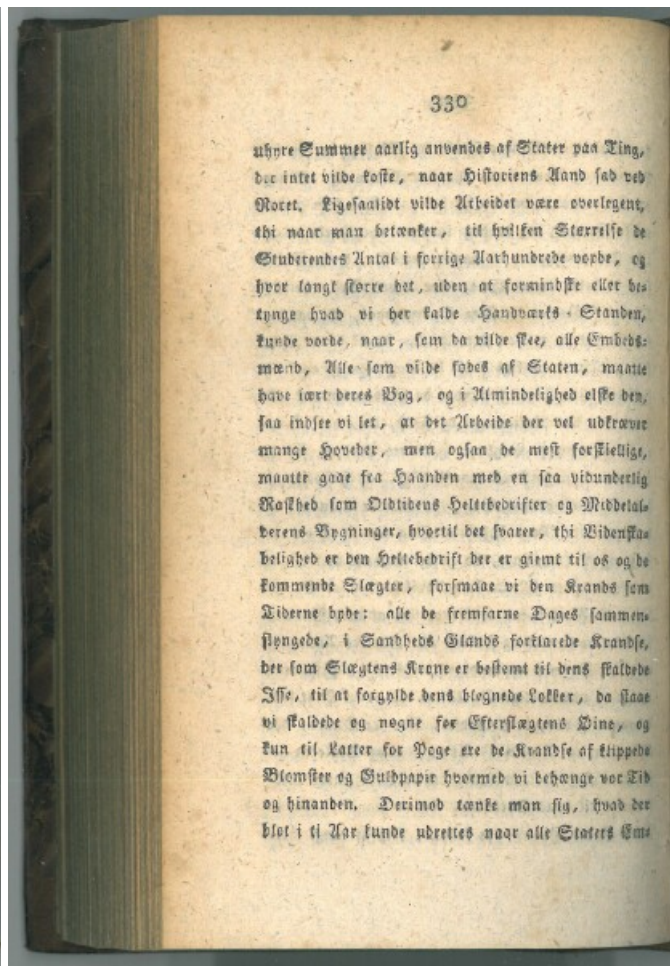
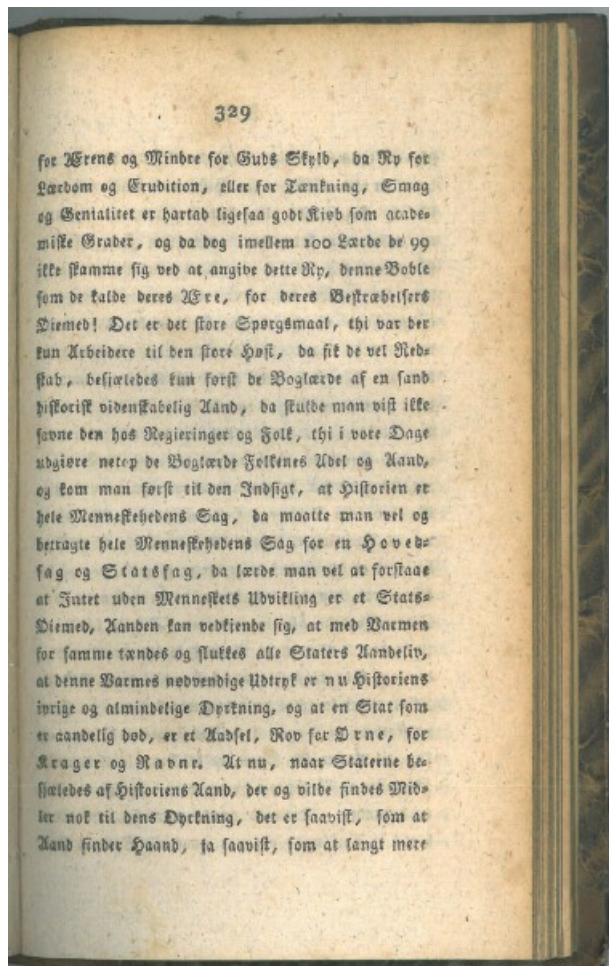
[Læs CC0-erklæringen](#)

og Udtryk, kort sagt, Alt hvad den Historiker, der ser mere paa Kiernen end Skal, paa Kand end paa Klædebon, ønsker at vide, det søges næsten selvstændigt, det findes næsten aldrig uden stundum hos en Historiker, der virkelig har brugt et enkelt Haandskrift, og vil at hans Læsere skal kende det.

Hvad der altsaa først burde gøres, var uagtet lig et kiernesuldt Udtag af alle Haandskrifter med tilfældige Prøver, hvorefter man kunde se omtrent bedømme ikke Skriften men Skriveren, og se i hvilken Orden det fortjente at komme for Lyset. I Almindelighed vilde Kroniker, Digte og Dobbæger, ældre end Reformationen, have nærmest Udkomst til Pressen, da de gibe det mest sammenhængende Billede af hele Folkelivet, og de vigtigste theologiske Skrifter, og Lovbøger for der meste ere trykte; men jævnsides hermed, maatte søges for ny Udgaver af alle sjældne Bøger, hvis Sjældenhed ei er deres eneste Værd og først naar dette var skeet, naar den Boglæse vidste hvad Kilder han havde, og kunde henpaa dem, da først kunde man begynde at tale om et grundigt Studium af de nyere europæiske Folkelæres ældre Historie, som hidtil har for det meste hvilet i et uigiennemtrængseligt Mærke, uagtet det er den som skal forklare os Middeltiden og derved gibe den ny Historie sin eneste sande og faste Grundbois.

Men, hører jeg alt længe spørge, hvorfor skal man tage de udpre Summer, til saamange Haandskrifters Udforsning og saamange gamle Bøgers ny Udgave, og det paa en Tid da Penge har saa mangeslebs Værende, at man hardtad ingensteds træffer dem, da Ingen gjør Noget for Guds Skyld men Alt for Penge? Bist not er denne Indvendning betydelig, men som man let ser, rammer den Tid den og ikke Ting en, thi fordi det ikke er mindste Udbytte til at faae endog kun denne Betingelse for et grundigt historisk Studium oplyst, er og bliver det ikke mindre vist, at det er en udtrykkelig Betingelse og at et grundigt historisk Studium er aldeles nødvendigt til Menneskets sande Udvikling, til gunstig Indsigt i de menneskelige Tilfaar, i Videnskabelighedens Gang og Sammenhæng. Langt fra derfor at vilde svække Indvendningens Kraft vil jeg meget mere forstærke den, ved at spørge: hvor finde vi den Tid og Uholdenhed der udtræves blot til at gibe os et oplysende Udtag af det Forborgene, end sigte til at bruge de aabnede Kilder, hvor finde vi den Drøbe, den Stærksindighed, den rolige Upartiskhed, den Beskedenhed, kort sagt: den stærke, rolige Begeistring for Sandhed og Intet uden Sandhed, uden hvilket det hele Arbejde er spilt? Hvor finde vi Stigt paa en Tid da man gjør Lidt

Lærdømænd med Universiteterne i Midten stræbte til
 det store Maal og sluttede sig aandelig til de Facul-
 teter under hvilke de udoortes høre; den egentlige
 Kirkehistorie blev Præsternes, Statshistorien de
 Lovhængiges, Sproghistorien Skolemændenes, Na-
 turhistorien Lægernes Hovedsag, Historieskolenes Læ-
 vere forenede i en Brændpunkt de mangfoldige Bes-
 træbelser, og Historie-Skriveren overfluede dem,
 oprog det Huldebrude i den store Bygning, tilklæbte
 ingen Huller, men gjorde dem ret sønlige, for at
 vække Arbejdernes Opmærksomhed, gjorde sig ikke
 Arbejdet mageligt ved heller at bruge Kniven end
 Hovedet, afskar ikke Nøden for Drengenes Skjeb-
 nedskelede ikke Sagen som Skarn for Vidunder-
 Skjeb, ja bortkastede end ikke de mest afsjorte
 Eventyr, men tog dem for hvad de ere, for sand
 Historie om dem der digtede og skædede dem, bort-
 kastede altså Intet, men stræbte at forstaa og for-
 klare Alt paa sit Sted, medens han lod hvad han
 ikke forstod, staa hvor han fandt det.

Nu tør jeg haabe, at selv de dre ere allermest
 uenige med mig, vil dog end med mig om, at der
 er altså ingen Udflugt til at Skigt vil nogeninde
 staa, eller at hvad her er sagt, vil blive mere end en
 Drøm, et *pium desiderium*, men ventelig tage de
 deres Ord tilbage igjen, saasnart de høre hvad Navn

